

2. HET OVERWINTEREN VAN GELE KWIKSTAARTLOKKERS

Het vangen met geluidsbanden geeft niet altijd het gewenste resultaat. Sommige soorten (graspiepers) doen het goed op de vinkenbaan, andere (boomleeuwerik) minder goed en er zijn soorten (kwikstaarten) die bijna niet met geluid te vangen zijn. Een lokker is dan dikwijls de oplossing.

Terwijl van de gevangen witte kwikstaarten er slechts zelden een goede roeper tussen zit, ongeveer 1 : 10, is van de gele kwikstaart bijna iedere gevangen vogel een goede roeper.

Het "op voer brengen" lukt eigenlijk altijd en na enkele dagen kan de vangst beginnen. Om ook groepjes van 4 of 5 soortgenoten op het net te krijgen, is het aanbevelenswaardig twee kwikken, ieder in een eigen lokkootje, naast elkaar te zetten gescheiden door een stukje board of iets dergelijks.

De doortrek begint in Zeeland in de laatste dagen van augustus. De top ligt tussen 1 en 15 september en de laatsten zijn ongeveer 1 oktober voorbij. Omdat we onze lokkers dan niet meer los wilden laten, probeerden we ze te overwinteren. En dan begonnen de problemen.

We hadden een eigen voersamenstelling ontwikkeld, waar ze het aanvankelijk uitstekend op deden. In november begonnen ze er slechter uit te zien en bij de eerste vorstperiode van soms maar enkele dagen gingen ze dood. Een logische gevolgtrekking is dan: ze kunnen niet tegen de koude.

Inderdaad lukt het in volgende jaren ze binnenshuis in leven te houden en ze het volgende najaar weer te gebruiken. Ze bleven dan in huis van november tot april. De kooi met kwikstaart stond op m'n buro, waar ik 's avonds nogal eens aan zat te werken. Over de kooi legde ik, als het donker werd, een krant om het rustig te houden voor de vogel.

Nu viel het me op, dat, zogauw de burolamp aanging, de kwikstaart in het diffuse licht onder de krant direct van zijn stok sprong en fanatiek begon te eten. Soms ging de burolamp een poosje uit vanwege andere werkzaamheden, maar na een half of een heel uur zag ik dan steeds hetzelfde verschijnsel: lamp aan - kwikstaart eten. Al mijmerend kom je dan tot de conclusie, dat het lichtverteerbare (nagebootste) insektenvoer te snel verbrandt. Zaaeters kunnen tegen zonsondergang hun krop nog eens vullen en op die manier een nacht van zestien uur overbruggen.

Mijn hypothese werd: als je ze kunstmatige Afrikaanse dagen van + 12 uur licht geeft, kunnen ze voldoende voedsel opnemen om hun energiebalans in evenwicht te houden.

OHV 6

Het volgende jaar werd een tijd klok met lamp in één van de voliëres gemonteerd en vanaf de tijd dat de dagen even lang zijn als de nachten, (overigens ook de tijd dat de gele kwikstaarten Ned. verlaten) kregen ze 's morgens eerst een kwartier kunstlicht, enige dagen later een half uur kunstlicht enz. zodanig dat de som van de kunstlichtperiode en de normale dagperiode steeds 12 uur bedroeg.

Dat was b.v. rond de kortste dag op 21 december kunstlicht vanaf 4.30 uur tot 8.30 uur, zonsopgang 8.48 uur en zonsondergang 16.30 uur.

In het voorjaar werd de kunstlichtperiode weer even snel verminderd als de daglengte toenam. B.v. 1 febr. kunstlicht vanaf 5.30 uur tot 8.00 uur, zonsopgang 8.20 uur en zonsondergang 17.30 uur.

Half maart ging het laatste kwartier kunstlicht eraf. We gaven 's morgens extra licht en niet 's avonds, zodat de vogels normaal konden gaan slapen.

Door een SL lamp te gebruiken, hadden we een korte schemering nagebootst.

Het bleek het ei van Columbus. Alle drie gele kwikstaarten overleefden de winter van 84-85, ondanks de soms strenge vorst. Bij flinke vorst zaten ze bol in de veren, maar bleven onophoudelijk eten. We hebben toen een doorschijnend plastic aan de buitenkant aangebracht, zodat de koude iets getemperd werd.

De volgende winter 85-86, ook vrij pittig, overleefden 2 van de 3 vogels bij de zelfde behandeling. Eén ex. was voor de winter al wat aangeslagen en haalde het niet.

Het voedsel bestond uit een mengsel van hoogwaardige eiwitten, o.a. melkpoeder, hard gekookt kippenei en opengepelde fijngemaakte garnalen met als koolhydraat toegevoegd beschuikruimels. Verder nog enige druppels vit. A + D en wat caroteen. Iedere dag kregen ze als extra hapje een paar meelwormen.

Op deze voedselsamenstelling bleven ze goed in conditie en ruiden voortreffelijk.

Tot slot nog één opmerking. Waarschijnlijk zijn er meer soorten die op deze manier goed zijn te overwinteren, b.v. de boompieper. Hiermee zullen we een volgend jaar eens experimenteren.

Leen van Ree
VRS Nebularia
Schuwacht 130
2941 EK LEKKERKERK